

Betydning af Verdensarv i bæredygtig nationalparkudvikling

Professor Janne J. Liburd, Syddansk Universitet

Professor Susanne Becken, Griffith University

Nationalparker: Beskyttelse & Brug

- Tourism and recreation have been among the motivating forces for land preservation since the earliest National Parks were established (Liburd, 2006)
- The recognition that National Park development is inextricably linked to tourism calls for sustainable practices in order “to manage all resources so that economic, social and aesthetic needs can be fulfilled while maintaining cultural integrity, essential ecological processes, biological diversity, and life support systems” (UNWTO, 2001).

UNESCOs Verdensarvskonvention (1972)

- *"... de uerstattelige kultur- og naturværdier, vi arver fra fortiden, lever med i dag, og giver videre til fremtidige generationer. Menneskehedens kultur- og naturarv er uerstattelige kilder, som inspirerer og beriger vores liv. Det er vores referencepunkt – vores identitet."*

Enestående universel værdi (2013)

Outstanding Universal Value:

“The cultural and natural heritage is among the priceless and irreplaceable assets, not only of each nation, but of humanity as a whole. The loss, through deterioration or disappearance, of any of these most prized assets constitutes an impoverishment of the heritage of all the peoples of the world.”

Bæredygtig udvikling (1987)

“...meeting the needs of the present generation without compromising the ability of future generations to meet their own needs”

(World Commission of the Environment and Development , 1987: 43)

Formål

- At opnå dyb forståelse af betydninger, værdier og anvendelse af UNESCOs Verdensarv mod en mere bæredygtig (turisme)udvikling af nationalparker
 - Et komparativt studie af Great Barrier Reef National Park (1981) og Nationalpark Vadehavet ([2009] 2014).

De to Verdensarvssteder

De to forskere på Verdensarvsstederne

Australien Dec 2014

Danmark Feb 2015

Metode

- Bevidst udvælgelse, eksperter inden for GBR turisterhverv og ledelse (Dec 2014 - Jan 2015+)
 - Tourism Reef Advisory Committee medlemmer og Reef operatører ,Tourism and Events Queensland, GBR Marine Park Authority (N=9).
 - Dialog med Reef og Nationalparkeksperter i Australien, mellem forskerne
- Dybde, semi-strukturerede interviews
- Gennemsnitlig varighed 1 time
- Transkribering, 'content analysis'.

Great Barrier Reef

AT RISK

Boom

Goes the Reef

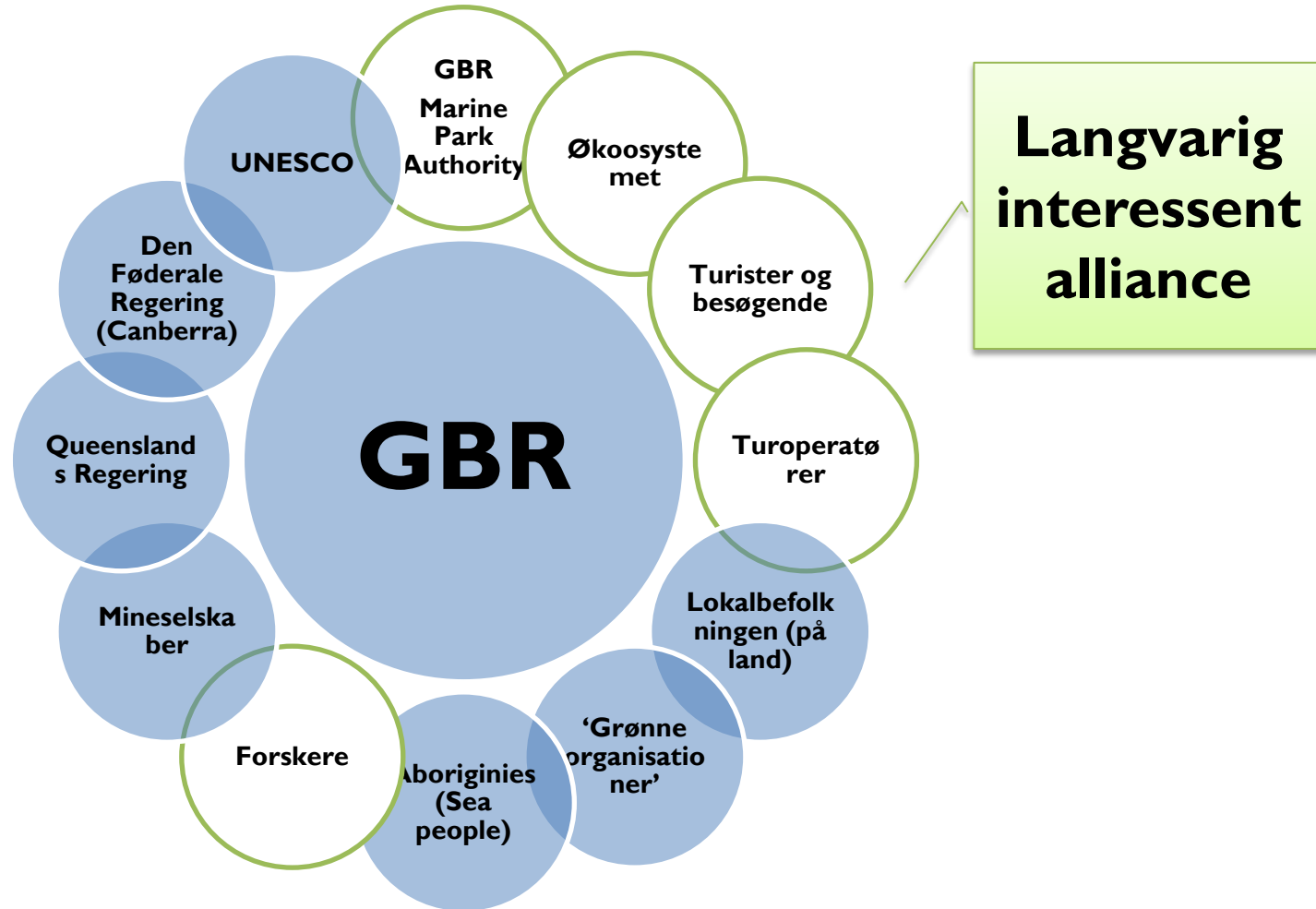
Australia's coal export boom and the industrialisation of the Great Barrier Reef

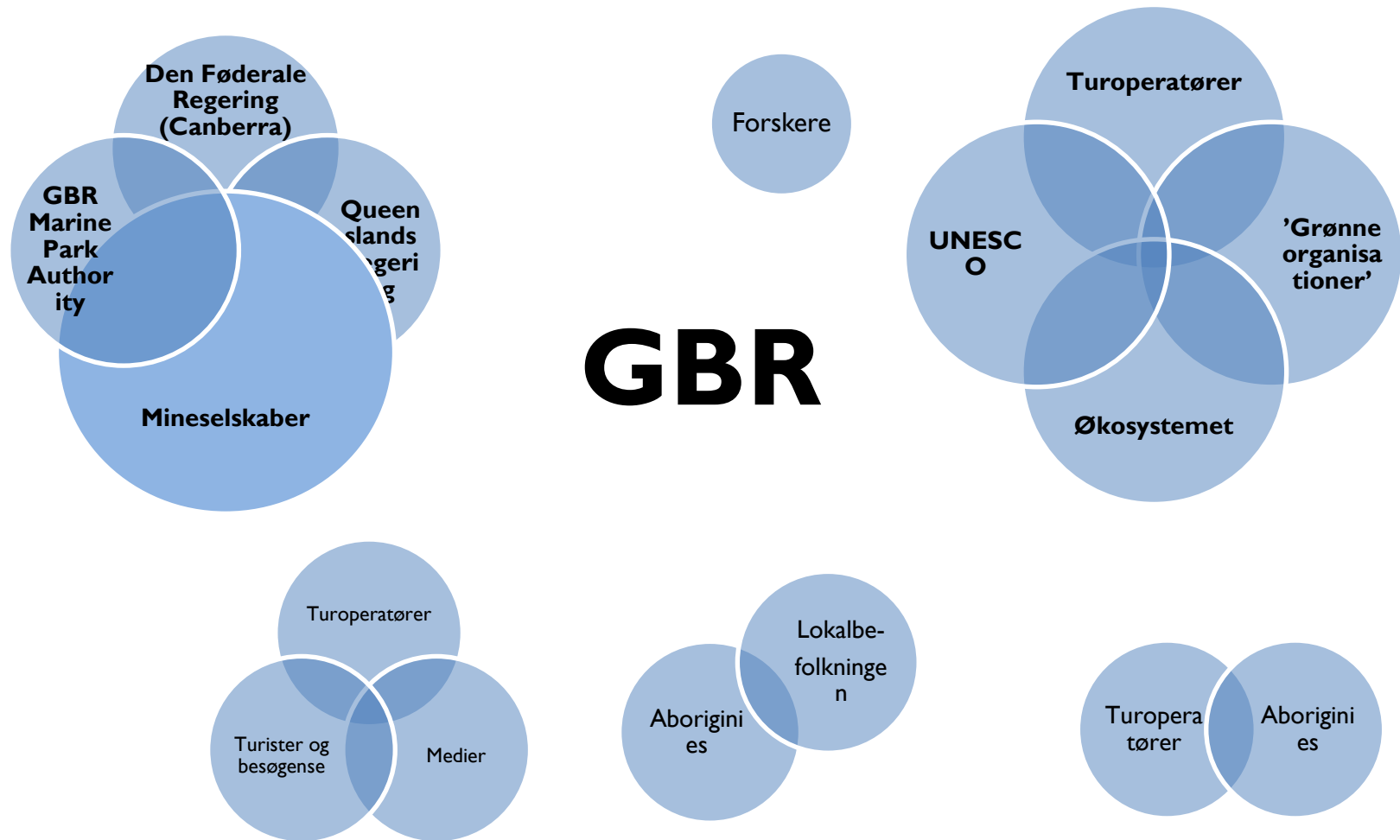
Great Barrier Reef Interessenter

Great Barrier Reef Interessenter

Skiftende interesser-alliancer pga trussel om Verdensarv 'delisting'

Verdensarv i mobilisering af nye interesent-alliancer

- En gensidigt forstærkende relation mellem UNESCOs Verdensarvs brand og turisterhvervets interesser i at bevare de enestående, universelle naturværdier, som de er fundamentalt afhængige af
- Verdensarv og værdijustering: Stolthed!
- Beskyttelse, Benyttelse & Branding for en mere Bæredygtig udvikling af GBR Nationalpark

Refleksioner over (aktions)forskningsperspektiver for Vadehavet

- Hvordan kan vi udvikle nu- og fremtidens bæredygtige Nationalpark i Verdensklasse?
 - ✓ Monitorering, indikatorudvikling, evaluering
 - ✓ Lokal stolthed og ejerskab
 - ✓ Smart design og formidling
 - ✓ Strategiske partnerskaber på tværs, inkl forskere
 - ✓ CO2 neutralt besøg
 - ✓ Mindeværdige oplevelser, med brug af Verdensarvsstatus
- Samarbejde på tværs af traditionelle alliancer.

Tak for opmærksomheden

- I er hermed inviteret til forskningssamarbejde omkring udviklingen nu- og fremtidens bæredygtige Nationalpark i Verdensklasse!